

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

INGÅ/123/00.01.02/2026

**51 § Utlåtande om utkastet till finansiering av välfärdsområden - Lausunto
luonnoksesta hyvinvointialueiden rahoituksesta****Kommunstyrelsen 2.3.2026 § 51**

Finansministeriet begär ett utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av välfärdsområden samt om ändring av lagen om främjande av skärgårdens utveckling. Utlåtandet ombeds lämnas senast den 11.3.2026.

Regeringens proposition innehåller två betydande ändringar i finansieringen av välfärdsområdena: för det första en besparing på 390 miljoner euro för välfärdsområdena i enlighet med regeringsprogrammet och för det andra en betydande omfördelning av finansieringen huvudsakligen från Nyland till övriga landet. Särskilt den senare punkten kan ses som en synnerligen oroande förändring, med beaktande av att finansieringen för Västra Nylands välfärdsområde redan före dessa nedskärningar är den lägsta i landet.

**Ekonomiska konsekvenser: -
Anknytning till strategin: -**

Beredare: förvaltningschefen
Tilläggsuppgifter: johan.nilsson(at)inga.fi, 044 512 0288
Föredragande: kommundirektören

Förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att ge följande utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring och temporär ändring av lagen om finansiering av välfärdsområden samt om ändring av lagen om främjande av skärgårdens utveckling:

Ingå kommuns syn på ändringen av finansieringen (punkt 11 i begäran om utlåtande)

Ingå kommun anser att kompensation genom att minska den invånarbaserade andelen och öka finansieringsandelen som baserar sig på servicebehovet är ett skadligt sätt att flytta finansiering bort från växande områden. I praktiken skulle en sådan ändring flytta finansiering från Nyland till andra områden. Det bör noteras att finansieringen för Västra Nylands välfärdsområde redan före dessa nedskärningar är den lägsta i landet. Finansieringen varierar mellan områdena från 4 052 euro i Västra Nylands välfärdsområde till 6 055 euro i Södra Savolax. De föreslagna nedskärningarna drabbar däremot mest de områden där finansieringen är lägst. Den föreslagna

Kunnanhallitus 2.3.2026 § 51

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 11.3.2026.

Hallituksen esitys sisältää kaksi merkittävää muutosta hyvinvointialueiden rahoitukseen: ensinnäkin hallitusohjelman mukaisen 390 miljoonan euron säästön hyvinvointialueille ja toisekseen merkittävän rahoituksen siirron pääosin Uudeltamaalta muualle maahan. Varsinkin toinen kohta voidaan nähdä todella huolestuttavana muutoksena, ottaen huomioon, että Länsi-Uudenmaan rahoitus on ennen näitä leikkauksia jo maan alhaisin.

**Taloudelliset vaikutukset: -
Yhteys strategiaan: -**

Valmistelija: hallintojohtaja
Lisätietoja: johan.nilsson(at)inga.fi, 044 512 0288
Esittelijä: kunnanjohtaja

Esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta:

Inkoon kunnan näkemys rahoituksen muutoksesta (lausuntopyynnön kohta 11)

Inkoon kunta näkee, että kompensointi vähentämällä asukasperusteista osuutta ja lisäämällä palvelutarpeen rahoitusosuutta, on vahingollinen tapa siirtää rahoitusta pois kasvavilta alueilta. Käytännössä tällainen muutos siirtäisi rahoitusta Uudeltamaalta muille alueille. On syytä huomioda, että Länsi-Uudenmaan rahoitus on ennen näitä leikkauksia jo maan alhaisin. Rahoituksen vaihtelee alueittain Länsi-Uudenmaan 4052 eurosta Etelä-Savon 6055 euroon. Ehdotetut leikkaukset sen sijaan kohdistuvat eniten niille alueille, joilla rahoitus on alhaisin. Länsi-Uudenmaalle esitetty leikkaus on 103 euroa ja Etelä-Savolle 31 euroa asukasta kohden.

Kommunstyrelsen - Kunnanhallitus

nedskärningen för Västra Nylands välfärdsområde är 103 euro och för Södra Savolax 31 euro per invånare.

Om man dessutom beaktar att Västra Nylands välfärdsområde har lyckats balansera sin ekonomi bättre än många andra välfärdsområden, kan man konstatera att den föreslagna ändringen skulle vara problematisk med tanke på finansieringsmodellens incitament. Skillnaderna i välfärdsområdenas ekonomi är inte strukturella utan beror i väsentlig grad på hur väl och hur snabbt man har lyckats balansera ekonomin. Därför får man inte göra permanenta strukturella ändringar i finansieringssystemet, utan områden i en svag situation bör hjälpas med temporära åtgärder. Stödet till områden i en svag ekonomisk situation bör i första hand genomföras med de förfaranden som redan används: längre tid för att täcka underskott, utvärderingsförfaranden och tilläggsfinansiering är riktiga och tillräckliga sätt att säkerställa grundlagsenliga tjänster i alla områden. Stödet till områdena ska genomföras med temporära åtgärder, inte med permanenta konstgjorda ändringar i finansieringsmodellen.

Ingå kommun konstaterar att Västra Nylands välfärdsområde sedan bildandet har genomfört betydande besparingsåtgärder, vilket naturligtvis har lett till nedskärningar i tjänsterna i området. Denna nedskärning av servicenivån syns redan nu i kommuninvånarnas vardag. Om den föreslagna ändringen av finansieringen genomförs, är kommunen mycket oroad över vilka fortsatta åtgärder som Västra Nylands välfärdsområde skulle tvingas vidta. Särskilt med beaktande av att Västra Nylands välfärdsområde redan nu har den lägsta finansieringen i hela landet, ser kommunen en risk för att kvaliteten på tjänsterna i Västra Nyland blir klart sämre än i övriga landet om de föreslagna ändringarna genomförs. De föreslagna ändringarna i behovsfaktorena bör således förkastas.

Bilagor:**Beslut:**

Ledamot Nina Wessberg föreslog följande tillägg i utlåtandet: Kommunstyrelsen uttalar att det är skamligt att det ytterligare ska skäras i välfärdsområdet. Förslaget fick inget understöd och förföll.

Godkändes enligt ursprungsförslag.

Verkställare: centralförvaltningen

Delgivning: Finansministeriet

Ändringssökande: ej rätt att söka ändring

Kun lisäksi ottaa huomioon sen, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on pystynyt tasapainottamaan talouttaan paremmin kuin moni muu hyvinvointialue, niin voidaan huomata, että esitetty muutos olisi ongelmallinen rahoitusmallin kannustavuuteen. Hyvinvointialueiden talouden eriytyminen ei ole rakenteellista vaan keskeisesti talouden tasapainotuksen onnistumiseen tai nopeuteen liittyvää. Siksi rahoitusjärjestelmään ei saa tehdä pysyviä rakenteellisia muutoksia vaan heikossa tilanteessa olevia alueita tulee auttaa väliaikaisin toimin. Heikossa taloudellisessa tilanteessa olevien alueiden tukeminen tulisi ensisijaisesti toteuttaa jo käytössä olevilla menettelyillä: lisäämällä alijäämien kattamiseen, arviointimenettelyt ja lisärahoitus ovat oikeita ja riittäviä keinoja varmistaa perustuslain mukaiset palvelut kaikilla alueilla. Alueiden tukeminen pitää toteuttaa väliaikaisilla toimilla, ei pysyvillä keinotekoisilla muutoksilla rahoitusmalliin.

Inkoon kunta toteaa, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on perustamisesta lähtien toteuttanut merkittäviä säästötoimenpiteitä, mikä on luonnollisesti karsinut palveluja alueella. Tämä palvelutason karsiminen näkyy jo nyt kuntalaisten arkipäivässä. Mikäli ehdotettu muutos rahoitukseen menisi läpi, niin kunta olisi hyvin huolissaan mitä jatkotoimenpiteitä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue olisi pakotettu tekemään. Varsinkin ottaen huomioon sen, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rahoitus on jo nyt pienin koko maassa, niin kunta näkee riskinä, että palvelujen laatu Länsi-Uudellamaalla muuttuu muuta maata selvästi heikommaksi, mikäli ehdotetut muutokset toteutetaan. Tarvetekijöihin esitettävät muutokset tulee näin ollen hylätä.

Liitteet:**Päätös:**

Jäsen Nina Wessberg ehdotti lausuntoon seuraavaa lisäystä: Kunnanhallitus toteaa, että on häpeällistä, että hyvinvointialueelta leikataan edelleen. Ehdotus ei saanut kannatusta ja raukesi.

Hyväksyttiin alkuperäisen esityksen mukaisesti.

Täytäntöönpanija: keskushallinto

Tiedoksi: Valtiovarainministeriö

Muutoksenhaku: ei muutoksenhakuoikeutta